

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2—
Fél évre . . . . . 4—
Egész évre . . . . . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra 70

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Új gazdasági térkép.

Gazdaságilag bekeríteni és megfojtani, az egész világtól elzárni akartak ellenfeleink, de csak azt érték el, hogy gazdaságilag a külföldtől függetlenítettük magunkat, megerősítettünk a hazai földön s keresve itt találtuk meg mind azt a jót, amiről azt hittük, hogy csak távol-országokban érhetjük el. Ismét annak tudatára ébredtünk, hogy hisz' Európa közepén vagyunk s lakunk s így sok tekintetben a világ közepe vagyunk, a régi emlékekkel és gondolatokkal ismét felujultak a régi közlekedési utak, a hadak és népek utjai, amelyek Európát a Kelettel kötötték össze, mindezek ismét használtakká lettek s ott, ahol az ellenség megakart akadályozni a közlekedést, az erősnek vélt akadályokat dinamit módszerhez hasonlóan eltávolítottuk. Így semmisítettük meg a szerb akadályt, amely a Kelettel való közlekedésnek utjában volt.

Európa ama fantasztikus térképeivel, amelyeket ellenségeink a központi hatalmak és Törökország megsemmisítői, az országokra áhítozó irredentisták, a Rajnahatárt meghódító franciák és a világot uralgó oroszok hoztak forgalomba. Németország most szembeállította a józan valóság térképét, nem fantasztikus álmod, egyoldalú s öntelt

határváltoztatást, ami különben is csak a béke megkötése után állhat be; hanem olyant, amely a világot a maga valóságában föszi, ahogyan az a bekerítési kísérletek dacára alakult. Eszerint csak egy nagy változást látunk a térképen, csak egyet, de ez az egy oly lényeges, oly erős és sokat jelentő, hogy szinte új világot s világrendet mutat: az Európából Ázsiába vezető új közlekedési utat. Az Északi tengerből Kuxhavennál Berlinen Drezdán át az osztrák határhoz, Csehországon át Bécsbe, innen a Dunán Pozsonyba és Budapestre s Belgrádig, Nis-en át Konstantinápolyba a Kelet regényes portájába, a tengerszoroson át Kisázsia, Konia, Adame, Haleb és Mozul érintésével Bagdadba vezet, a perzsiai öbölbe, ahol az ázsiai határtalanság megnyílik. Elkerülik az angol őrtornyokat s korlátokat: Dovert, Gibraltárt, Maltát és Suez, az Ázsiába vezető régi szárazföldi ut ismét érvényre jut s az országok, amelyeken keresztül ez vezet, ismét visszanyerik ebbeli hajdani jelentőségüket.

Igy semmisülnek meg a négyes szövetségnek a háboru kezdetén oly fennhangon hirdetett nagyzó tervei s bizonyulnak hiu álmoknak. A kereszties hadjáratok idejének politikai látóköre, melynek egyik alapgondolata a Nyugatnak Kelettel való összekötése volt,

ismét tágul szemeink előtt s a világ sulypontja amely Anglia előnyére eddig az Océánban tévedezett, most Európába helyezkedik vissza, abba az irányba, amely Berlint, Bécs, Budapest, Konstantinápolyt és Harumát Rasid városát köti össze. Messze künn meg ott állnak kiéheztetőink s szomoruan nézik ujjab kudarcukat.

Ezt az utat küzdötte ki hőseink vére. Mennyire vigasztaló tehát az a tudat, hogy tényleg új Magyarországért küzdöttek.

Világháboru.

HÓFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, dec. 3.

Orosz hadszíntér:

Helyenként tüzéségi harc és csatározás.

Olasz hadszíntér:

A tolmeini hídfő és az attól északra a hegyeken levő hadállásaink ellen az utóbbi napokban irányított s újra teljesen megheiusult támadások után tegnap ott csend állt be.

Oslaviánál ma éjjel újra visszautasítottuk az olaszok egy előretörését.

Hasonlóképp megheiusultak a Monte San Michele és e hegy északi lejtője ellen irányított támadások.

Hótakaró.

Lelket fagyasztó, zord hidegben
Az első hó szítálva lebben
Kristály-ezüstös sűrű fátyla
Reáborul a néma fákra,
Egész világra.

Egyszínü mind, a mennyek boltja:
A föld, a lég, amint leontja
Terhét sok szürke zordon felleg.
A lelkem is velök telik meg —
És föl nem enged.

Amikor jő a végső óra
Siromnak legyen takarója
A tél, a hó, a jég fagyával,
Az életet vásár-zajával ne halljam
Által.

Vajna Győző.

Hősi küzdelmek.

Egy sebesült vitéz elbeszélése után írta Csukovits Sándor.
(Folytatás.)

Bekövetkeztek a hideg novemberi napok. Hogy mennyit szenvedtünk a nagy hidegben, azt meg se kísérlem leírni. A megfagyott kezek és lábak beszélnek róla. De az oroszokat is megviselte a kegyetlen tél. Egy tiszt 90 emberrel elment a tüzéségünkhöz; fekete kávét kértek, azután tegyenek velük, amit akarnak. Egy ködös napon mi is kaptunk véletlenül látogatót. Egy orosz eltévesztette az utat s egyenesen a fedezékünkbe sétált. Ugyancsak megrémült, mikor meglátta az idegen arcokat. Csak úgy didergelt a hidegtől és az éhségtől. Megszántuk szegényt s midőn enni is kapott, áldotta a szerencsés tévedést.

Bármilyen kényelmes is volt itt a lakásunk, nem élveztük a nyugalmat, rátörtünk az ellenségre. E támadásaink közben sebesült meg ezredesünk és alezredesünk. Derék vezéreink voltak. Különösen az ezredes igazi mintaképe volt a jó katonának. Megkövetelte a fegyelmet, nagyon szigorú volt, de mi gyermeki szeretettel rajongtunk érte, mert szigorú tekintetéből is atyai jószág sugárzott felénk. Mindenütt velünk volt, a legnagyobb golyózáporban is soraink között tüzelt bennünket, a szenvedésből és a veszélyből bőven kivette a maga részét. Midőn

napokon keresztül meneteltünk, leszállott lováról s gyalog jött velünk, amíg megszapordott éveje engedték. Én mindig mellette voltam s büszke örömmel őrzöm emlékemben, hogy ilyen kiváló vezértől kaptam kitüntetés. Nem érdemkeresztet. A kitüntetéseknek nem volt barátja. Sokszor hallottam tőle: mi csak kötelességünket teljesítjük, nem érdemeink elismeréséért, hanem katonai becsületből álljuk meg eskünk szerint a helyünket. S midőn a mellére tűzték a vitézség elismerésének megérdemelt jelét, majdnem tiltakozott ellene. Az én kitüntetésem abból állt, hogy egy győzelmes csata után kinevezett őrzetőnek. (Mint káplár vonultam a harctérre.) Én mindig fiúi szeretettel fogom őrizni lelkemben ennek a hőslélek vezérnek emlékét!

A szülősvai nehéz napok nagyon kimerítettek bennünket. Egy időre a tartalécsapatokhoz kerültünk, majd két hétig Mihályovkánál voltunk jó fedezékben. Közben ismét Szülősvánál tartóztattuk fel az orosz előretörését úgy, hogy kénytelen volt visszavonulni. Mi üldözőbe vettük s a Nida folyónál véres fejjel vertük vissza. Minden támadásnál elfogtunk 300—400 orosz. Itt is derekas munkát végzett tüzéségünk. Elfoglaltuk Sempihow falut s erős fedezéket készítettünk magunknak mellette. Itt már jó életünk volt. A falu bőven ellátott bennünket eleséggel.

San Martinonál megsemmisítettünk egy olasz osztagot, mely magát homokzsákokkal fedezve közelítette meg állásainkat.

Görz különösen heves tűz alatt állt, mely kiváltkép a város belső részeiben újból jelentékeny károkat okozott.

Délkeleti hadszíntér:

Novibazartól nyugatra és délre losztrák-magyar csapatok amelyekhez sok fegyveres mohamedán csatlakozott, tegnapelőt és tegnap 3500 szerbet fogtak el.

A mitrovicai és Ipek közti határterületen folyó harcokban velünk együtt harcolt számos arnauta.

Az emlékünnepeken, melyet csapataink december 2-án a novibazari szandzsákban és Mitrovicában ültek meg, az ottani lakosság lelkesen vett részt.

(M. S. O.) HÖFER, altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, dec. 3.

Nyugati hadszíntér:

Két ellenséges monitor hatástalanul lötte Westende vidéket.

Lombartiztól délre (Nieuport mellett) megleptünk egy francia előőrst. Néhány fogoly jutott kezünkre.

Az egész arcvonalon egyébként a harci tevékenységben az előbbi napokkal szemben nincs változás.

Royetől nyugatra egy francia kétfedelűnek védőágyuink tűzében le kellett szállnia.

A bennülő két tisztet elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal legnagyobb részén jelentős esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

Csapataink Podzarcicnél a Styr mentén (a Kove—sarni vasutvonalról északra) rajtítottak egy előretolt orosz osztagon és 66 embert elfogtak.

Balkáni hadszíntér:

A Mitrovicától délnyugatra emelkedő hegységben elszórt ellenséges osztagokkal sikeres

harcok folynak, amelyekben több mint 1200 szerbet elfogtuk.

(M. S. O.) Legfőbb hadvezetőség.

Monasztirt a bolgárok megszállták.

Budapest, dec. 3.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Rómából:

A Stefani-ügynökség jelenti Athénból:

Tegnap délután 3 órakor a bolgárok megszállták Monasztirt.

Románia és a központi hatalmak.

A Daily Chronicle bukaresti tudósítója táviratozza november 30-iki kelettel:

Ma este megtudtam, hogy a központi hatalmak megújították előterjesztésüket, hogy a bukaresti kormányt rávegyék semlegességének feladására és Bulgária mellé való csatlakozásra. Az akciót nem minden siker nélkül folytatják. Diplomáciai körökben egyre terjed a felfogás, hogy az ántátnak a Balkánon új ellenféllel keil már a legközelebb számolni.

Románia szabadságolja katonáit.

A „Kölnische Zeitung“ jelenti:

Egybehangzó bukaresti jelentések szerint Románia az 1892-iki évfolyam legénységét szabadságolta. Rövidesen elbocsátják az 1893-iki évfolyamot is.

A román határon Magyarország és Ausztria felé egyáltalán nincs katonaság.

Román intézkedések.

A román hadügyminiszter elrendelte a Duna menti raktárak kiürítését. Ugyanezt rendelte el az állami bank fiókjainak.

A dulcsai kikötő parancsnoka értesítést kapott, hogy minden hajót, amely a Dunán lefelé halad, román hadipilótának kell kísérni, mert a Dunának ez a része aknákkal van elzárva.

Románia nagyarányu katonai készületeket végez. Oroszországban a romániai repülő-

osztály átszervezéséről is tudomást szereztek. Új repülőosztágot szerveztek. Az új intézkedések szerint 58 repülőgép áll majd Románia rendelkezésére, mert az eddigi 33 géphez Amerikából 25 újat rendeltek, amelyek a napokban már meg is érkeznek.

A renii kerületben erős csapatokat vontak össze.

Románia nem engedi meg az átvonulást.

Pétervári lapok jelentése szerint Románia úgy nyilatkozott, hogy a román területen való átvonulást a semlegesség megsértésének tekinti és megakadályozza.

Koronatanács Londonban. — A Dardanella akcióról határoznak.

A Buckingham palotában megtartott koronatanácsnak a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanak French tábornok Flandriából egyenesen a koronatanácsban való részvétel céljából érkezett Londonba. Holnap újra koronatanács lesz György király elnöklésével s ezen véglegesen határoznak, hogy a Dardanella akciót abbahagyják-e, vagy folytatassák.

Az olaszok nem harcolnak a Balkánon.

A Giornale d'Italia Somino tegnapi ki-jelentései kapcsán újra hangsúlyozza, hogy Olaszország a szerb hadsereget csupán élelmezni, municióval ellátni s újabb előretörés céljából való koncentrációját hajlandó megkönnyíteni, de semmiféle fegyveres támogatásra nem hajlandó.

Adakozzunk a vak katonák számára!
E célra adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is elfogad és nyilvánosan nyugtat

ELVBARÁTAINKHOZ! Kérjük kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytözsdékben, fodrásznál :: követeljük az „ÚJ ÉLET“-et. ::

Itt voltunk a béke szent ünnepének előestélyéig. Már arra számítottunk, hogy mi is megünnepeljük a szent estét, hogy szerzünk karácsonyfát, s ha nem is tudjuk feldiszíteni, legalább gyertyákat gyújtunk rajta, hogy egy kis ünnepi hangulat szálljon lelkünkbe s megerősödjék benne a jövő békéjének reménye, midőn parancsot kaptunk, hogy vonuljunk a Nida tulsó partjára.

Mistrovica és Krustrovica mellett találtunk jó fedezéket. Itt elmélkedhettünk volna a béke ünnepéről, ha az orosz egész éjjel nem tüzelt volna ránk s nem figyelmeztetett volna, hogy nincs békesség a földön. De habár átvillant lelkünkön a gondolat, hogy milyen jó volna békében és boldogan, nem vérontó csatában és dermesztő hidegben, hanem meleg otthonban, szeretett lelkük körében tölteni a szent estét, nem csökkent harci kedvünk, sőt még nagyobb hévvel viszonzottuk az ünneprontó ellenség tüzelését.

Karácsony ünnepnapján mégis volt egy kis nyugalomunk. Bevonultunk Novi-Gorciba s ott maradtunk február végéig.

Nem maradhattunk idegen földön, midőn a Kárpátok bércein betört ellenséggel szemben már édes hazai földünket kellett védeni. Meleg érzés szállt szívünkbe, midőn vonatunk a magyar haza határaihoz robogott. Ha fel is keil áldoznunk életünket, legalább hazánk közvetlen védelmében talál ránk a hősi halál s az édes hazai föld takarja hamvainkat.

Itt vagyunk a kárpátok hótakarla bércei között s minden erőnket megfeszítve védjük hazánk határait. S ha a télnek minden rideg borzalma is zúdul ellenünk, megtörjük a beözönlő ellenség erejét.

Uzsoki szoros, te láttad hős küzdelmünket! Beszélj el a jövő nemzedékeknek, hogy élt lelkünkben a magyar vitézség s hogy megtettünk mindent, amit a haza tőlünk kívánt! Hogy aki tájadra lép, annak lelkét megihlesse emlékünk s érezze, hogy szent a hely, melyet honfivér öntözött!

Most még az oroszoknak ereje köt le, de közelg az idő, amidőn az elbizakodott ellenségnek nagy temetőjévé válsz.

Lépésről-lépésre törünk utat magunknak s a legnagyobb erőmegfeszítéssel vonulunk a mélységes hóban a Kicsere-hegyre. Itt rövid harc után kiüzzük az ellenséget állásából. Még egy nehéz feladat állott előttünk, fel kellett jutnunk a Wetlina mellett emelkedő s 1086 m magas hegyre. Hogy mennyi küzdelmünkbe került a feljutás, annak leírását nem merem rábizni tollamra. S midőn fent voltunk, a zordon időjárás minden mérgét kiadta ellenünk. Folytonos harc közben tudtunk csak némi fedezéket vájni a nagy hóban, de így sem tudtunk megküzdeni a nagy hideggel. Nem egy társunknak a keze fagyott oda a fegyverhez. De az orosz is sokat szenvedett. Jobban pusztított itt az időjárás dühe minden fegyvernél. Mi csak őrnagyunkat csodáltuk, aki mindenütt velünk

volt s bőven kivette a maga részét minden szenvedésből.

Amidőn már lehetetlen volt tovább kitaratnunk, visszavonultunk Harcosig, ahol sokkal előnyösebb helyzetünk volt. Itt épen a megfigyelő álláson voltam s néztem, hogyan lövi tüzéségünk az orosz, midőn nem messze tőlem lecsapott egy srápnél s szilánkjai bevágódtak a lábomba.

Már néhány napig rosszul éreztem magam, de nem akartam jelentkezni. Midőn most sebesülésem is levert a lábamról, elvittek a front mögé a kötöző helyre. Már-már azt hittem, hogy visszatérhetek küzdő bajtársaim közé, mikor erőt vett rajtam a tifusz. Nagy lázam volt, elvesztettem eszméletemet s csak a hódmezővásárhelyi kórházban tértem magamhoz.

* * *

Lomha szárnyon szállt az idő, mig betegségen a kórház kórágához szegzett. A háborúnak minden veszedelme, minden szenvedése mintha csak edzette volna szervezetemet, a betegségem leszedte rólam a húst, alaposan meggyengített. De már visszatérőben van egészségem. Azt hiszem, nem sokáig élvezem nyugalom, visszaszólít a tartós harc. Ezerszer néztem félelem nélkül a halál szemébe, mégis elkerült. Szívesen megyek újra a harctérre, híven teljesítem kötelességem. S ha áldozatul esik ifjú életem, ott élek majd honfitársaim hő imáiban, amelyek a hősök lelkeiért szállnak az Isten trónusa elé.

Merre van a jambus?

Multkor azt ígértem
Hogy nem irok többet
Tollamat leteszem,
No de egy asszonynak
Nyelvét megállítani
Nem megy olyan könnyen!

A lap szerkesztője
Szomszéd Bánfalváról
Utolsó versemre,
Bús hatyudalomra
Melyben elbúcsúztam,
Nyomban ezt felelte:

Ne hallgassak biz én
Semmiféle férjnek
A parancs-szavára,
Dörmögő, mormogó
Kedvesen brummogó
Férji tilalmára!

Mert az én öregem
Még csak egy legyecskét
Azt sem ütne agyon,
Házasság harcterén
Bár nincs papucs alatt,
Még sincs rá panaszom:

De ő csak prózát ír
Zordon vezércikket
Olvasatlan könyvet,
Igy a vers-íráshoz
A rim faragáshoz
Bizony még nem érthet!

Mégis azt mondja ő
Hogyha verset irok
Hol van itt az ütem?
Hol van itt a hangsúly
Spondeus, daktilus
Hiába keresem.

Merre van a jambus?
A kedves trocheus
Ezek hol maradnak?
Mít törődöm velük!
Ezek Dániában
Fagyasztott bogarak!

Azt nem gondolja meg,
Hogy az én verseim
Különálló műfaj!
Ha nincs benne jambus,
Nyomorult daktilus
No az bizony nem baj!

Nem is hagynám félbe
E szerény verselést
Hogyha témám lenne,
Meg a közönségnek
Bárány türelme is
Ki van már meritve!

De a szerelemtől
E sötét veremről
Arról nem irhatok,
Szerelmes versekhez
Szívbeli lírához
Gyöngye szívű vagyok!

Azt mondja Stenglné
Meg a Dömötörné,
Hogy ők mindig sírnak,
Ha szívet facsaró
Bánatos verseket
Én tölem olvasnak.

Hát majd a lantomnak
Szomorú pengését
Vigabbra fordítom,
A szárnyas Pegazust
Amelyen nyargalok
Vissza irányítom!

Legközelebb irok
Majd a drágaságról
Szomorú rimeket,
Akkor fognak még csak
Sűrűn potyogtatni
Keserű könnyeket!

Szerkesztő ur kérem
Még csak azt a verset
Még csak azt engedje!
De hogyha önnek is
Oly gyöngye szíve van,
Akkor ne közölje!

RÁBEL LÁSZLÓNÉ.

Tavaszi ünnep.

Műkedvelő előadás. Mindig lefokozott kívánsággal mentem műkedvelői előadásra. Sohasem vártam valami nagy dolgot, művészetet meg — bevallom — egyáltalában nem. Hiszen műkedvelőkről van szó. Most másképpen állt a dolog. Határozottan művészetet kívántam látni és erősen hittem, hogy azt látok. Nos hát nem csalódtam. Igen művészet volt az, amit tegnap este a színházban Sopron fiatal urileányai nyújtottak. Tiszta, nemes, gyönyörűséges művészet. Művészet, amit az ifjuság és szépség aranytálcáján kínáltak föl a nézőknek. És a nézők mohón csipegettek a teléve megrakott tálcáról.

Röttig Odóné szép prológgal kezdte meg az estét. Elmondta a tánc meséjét. Kérte a közönséget fogadja szeretettel, amit kap és elnézéssel — az esetleges hibákat. Köszönetet mondott a közönségnek, hogy ilyen nemes szeretettel pártolja azt a mindenképpen dicsérendő igyekezetét Sopron fiatalságának, hogy az értünk küzdő és a családjuktól elszakadt katonák karácsonyát kedvessé, igazán a szeretet ünnepévé varázsolják.

A Tavasz Ünnep. Igazán tavasz volt a színpadon. Görög tavasz. Sok-sok napsugár, sok-sok most fésző virág, és igen-igen sok fiatalság. Egy darab Hellas volt a színpadon, egy darab régi, régi Hellas. Homeros Hellasa.

És eljöttek a görög istennők is. És eljöttek minden görögök de csak a nők — a férfiak az talán valahol Xerxes seregével tusakodott kemény csatát — és a nők itthon Aphrodite és Pallas Athene előtt ünnepséget, táncot rendeztek, hogy megengeszteljék a haragos isteneket.

Gósy Gizi kisasszonyé mindenképpen a főérdem. Mintha langyos, könnyű Zephir játszódzott volna karsu, finom száron ingo-bingo nárcissussal. És a nárcissus csak bókol-bókol míg el nem fárad és álomra hajlja könnyű fejét. Ép akkor Amor édes, szép, színes álmot csókol szempilláira.

Terpsichore, Félix Irma kisasszony, szépen, könnyű lebbenéssel táncolta el nehéz táncát. Így hull a hó este, mikor minden elpihen. És a hó hull csendesesen, lassan és mi csak nézzük és a szívünk el kezd muzsikálni valami szomorú, bus melódiát. A kis Amorkák — talán az égből jöttek, ahol kicsi bárnyfelhőkön utazgatnak egész nap — elragadóan kedvesek voltak.

Pajer Gizus kisasszony áldozati tánca szintén nagyon tetszett. Minden mozdulata telve volt esdekléssel, könyörgéssel, hogy az istennők szívét megindítsa, könyörületeségre bírja.

Kutschera Helén bárónő, keleti táncosnő, csupa temperamentum, fiatalos tűz, szilajság. Tánca, mint Aiolos ha nekifeküd a tengernek, hullámot hullámra vert lelkünkben.

Rosenfeld Kató kisasszony éneke lágyan csengő. Ezüst csengők kacagnak így szelid esti fuvalomban, vagy rejtett hegyi patak csorog így, amiben najád nézegeti magát.

Eitner Mancsi és a többi kis táncosnő társai szintén csupán elismerést érdemelnek. A rabszolganőknek és mindnyájuknak a hányan csak vannak, szebbnél-szebb szavakkal, új kifejezésekkel kellene elmondani érdemét.

És ez még csak főpróba volt. Milyen lesz az előadás. Azt hiszem, annál szebb nem lehet.

Még a diszletekről kell szólnunk. Az egész színpad Ágoston Ernő műve. Nagyon frappánsul hatott. Ilyen színpadot, ilyen diszletezést Sopronban még nem láttunk. Bármely fővárosi színház büszkén mondhatná magáénak a művészi diszletezést. A ruhákat is jórészt Ágoston Ernő tervezte. Igen stilszerűen. De mindenre kiterjedt figyelme. Minden apróságot észrevett, hogy a milió teljes, méltó legyen az előadáshoz.

Igen nagy köszönettel tartozunk mindnyájan Dr. Baán Endréné méltóságos asszonynak, aki az egésznek értelmi szerzője, agilis, buzgó véghezvivője. Bizony nagy és sok fáradságába került, hogy a dolog ilyen szépen sikerült. F. J.

Hirek.

Királyunk 67-ik uralkodói évfordulója. December 2-án volt 67 éve, hogy I. Ferenc József császár és apostoli király elfoglalta a Habsburgok dicső trónját. Milliók imája száll ez alkalommal az egek Urához, hogy szeretett uralkodónkat még sokáig tartsa meg, fegyvereinknek pedig dicső győzelmet adjon, hogy így a béke áldásaiban részesüljünk.

Kinevezések a népfőkelésnél. Az illetékes csapatparancsnokok a háború tartamára népfőkelő hadapródokká nevezték ki 1915. szeptember 9-étől számítandó ranggal: Skita Ervin, Schneider Gusztáv és Píneiszl József népfőkelő őrmestereket, beosztva a cs. és kir. 76. pótzászlóaljnál, a 18. népfőkelő parancsnokság nyilvántartásában.

Hősi halál. Szemerei (Schuster) Ottó hadapród, a „Magyar bank” rokonszenves tisztviselője az északi harcterén megsebesült.

Sebéből már annyira fölépült, hogy ismét a harcterre készült, midőn vörhenybe esett és három napi betegség után Balassagyarmaton elhunyt.

Kitüntetett honvédek. A hadrakelt sereg-nél az illetékes parancsnokság kitüntette az ellenséggel szemben tanúsított vitézségükért a bronz vitézségi éremmel: Koltai Vince népfőkelő tizedest, Kóbor Mihály tartalékos honvédet, Tilván János népfőkelőt, Roszik Pál népfőkelő őrvezetőt, Fliszár János népfőkelőt és Dorman István t. tizedest a 18. honvéd gyalogezredben.

Elhunytak. Czuppon Ferencné 55, Krobatschek Katalin 88 éves korában. Györy Károlyné Kühner Paula, előbb férj. Karátszony Lajosné, Sopron vármegye volt főjegyzőjének özvegye f. hó 3-án este rövid szenvedés után 77 éves korában elhunyt.

Az ágfalvi plebánia betöltése a legközelebbi városi közgyűlésen történik. Eddig csak egy pályázó jelentkezett Steiner József városi káplán személyében, akit

megyéspüspökünk a napokban mutatott be a városnak mint kegyurnak.

A soproni turista-egyesület szombaton ülést tart, amelyen tárgyalni fogják az elnök abbéli indítványát, hogy az oroszoktól földült kárpáti falvak egyikében turista-házat létesítsenek.

A Dunántúli rabsegélyző-egyesület mult vasárnap Schreiner Károly dr. kir. tan., ügyvéd elnöklete alatt tartotta rendes ülését, amelyen ismertették az évi jelentést és megállapították az idei közgyűlés idejét és tárgyait. Eszerint f. hó 19-én lesz a közgyűlés, amelyre vonatkozó meghívókat külön fogják megküldeni.

Magyar előadások a mannheimi keresk. főiskolán. Rottensteiner Rikárd tanárjelölt, lapunk buzgó munkatársa meghívást kapott a mannheimi kereskedelmi főiskolától az ott most föllállított magyar tanszékre. A meghívást elfogadta s legközelebb elfoglalja új állását.

A városi közigazgatási bizottság e havi ülését f. hó 9-én délelőtt 11 órakor tartja meg.

Régen tudtuk, hogy sokan várva várták a domonkos-atyák templomában a magyar istentiszteletet. Most vasárnap aztán meggyőződünk, hogy az nemcsak óhaj, hanem szükséglet volt, amelynek kielégítése égető volt. Öröm fogott el a nagy közönség látára, amely a templomot megtöltötte, az ábitát láttára, amellyel Molnár Márton atya ünnepi beköszöntőjét hallgatta, aki szívreható közvetlenségével, szavainak szerető hangjával már ez első alkalomkor az egész közönségnek kedvelt rokonszenves szónoka lett. Az ő bevonulásával új program készül városunk hitéletének fejlesztésében és emelésében, amit, hogy minél jobban sikerüljön, tiszta szívből kívánjuk.

A zsenyei (Vas megye) ifjuság mult vasárnap jótékony hadiestélyt rendezett. Az estély rendezője, Béry Károly tanító, ez alkalommal Rábel Lászlóné, árvaszéki ülnök nejeinek itt is nagy tetszést nyert „A fehér rózsaszál” című versét adta elő.

Meghívó. A Férfiak Mária-Kongregációja Sopronban tíz éves fennállása alkalmából a Szeplőtelen Fogantatás napján, 1915. évi december hó 8-án, este 5 órakor a Kátholikus Kőr disztermében ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen csak meghívottak vehetnek részt.

A soproni első népkonyha-egyesület, amely a háboru kitörése, de kivált a szinte elviselhetetlen drágaság beállta óta annyi szegény emberről gondoskodik meleg és olcsó ételek kiszolgálásával, városunk tehető polgárai körében is figyelmet kelt, mind-egyre jobban belátják annak szükséges és nemes, emberbaráti voltát. Ez ösztönözte Ungár Kálmán dr. orvos urat is, hogy tisztelt édes anyja születésének évfordulója alkalmából 50 K-t, egy magát megnevezni nem akaró ur 50 K-t, Peck János kávé 25 K-t, Páder Rezső prépost pedig zsir beszerzésére 20 K-t juttatott hozzánk a dómtemplomban fölállított szent Antal perselyéből. A nemesszívű adakozóknak ezuton is köszönetet mond a soproni első népkonyha-egyesület vezetősége.

Szent István Akadémia. A háború közepette állított a magyar katolicizmus új erősséget az igazi tudományosságának és irodalomnak, mikor a Szent István Társulat Tudományos és Irodalmi Osztályát tovább fejlesztette és „Szent István Akadémia” névvel akadémiai színvonalra emelte. A keresztény tudományok és irodalomnak szüksége van erre a kulturális bástyára, de szüksége van rá Magyarországnak is. Modern színvonalu tudományos intézet lesz ez, mely mintegy betetőzi azt a hatalmas fejlődést, melyet az elfogulatlan, komoly, keresztény igazságokon alapuló tudományos kutatás újabban Magyarországon vett. Szépirodalom, hittudomány, bölcsélet és természettudomány, jog- és államtudományok terén az igazi, a keresztény alapokon nyugvó irodalmi működés olyan gyönyörű lendületnek indult Magyarországon, hogy íróinknak és tudósainknak Akadémiába való tömörítése elkerülhetetlenné vált. A Szent István Társulattól, első szent királyunk dicső nevét megtartva nőtt ki a legújabb magyar tudományos intézet, hogy kivegye részét a ráváró nagy és dicső munkából: az új Magyarországnak megalapozásából, az új kor igényeinek megfelelően, első szent királyunk szellemének soha el nem évülő irányítása mellett.

A zsir, a szalonna és a sertéshus árának maximálása. A hivatalos lap közli a miniszterium rendeletét a disznózsirért, szalonnáért és sertéshusért követelhető legmagassabb árak megállapítása ügyében. A rendelet szerint a jövő év január 16-ikától kezdve havonként fokozatosan csökkenni fog a zsir ára. A maximális árak a rendelet szerint így alakulnak: December 16-tól január 15-ig: a zsir kilója 7 K, a háj 6 K 60 f, a friss nyers szalonna 6 K 20 f.

Január 16-tól február 15-ig: a zsir kilója 6 K 50 f, a háj 6 K 10 f, a friss nyers szalonna 5 K 90 f. Február 16-tól március 15-ig: a zsir kilója 6 K, a háj 5 K 60 f, a friss nyers szalonna 5 K 40 f. Március 16-ika után: a zsir kilója 5 K 50 f, a háj 5 K 10 f, a friss nyers szalonna 5 K 90 f. A friss sertéshusnak, az elkészített szalonnaféléknek és az összes sertéshuskészítményeknek maximális árát a törvényhatóságokban az alispán, illetve a polgármester, Fiumében a városi tanács állapítja meg. A ármaximálást december 16-ig el kell végezni és közzé tenni. A maximális árak — a rendelet szerint — a termelővel való forgalomra vonatkoznak. A maximális ár megszegése kihágás, melynek elkövetőjét két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A miniszteriumnak egy másik, szintén közzétett rendelete szerint zsir, szalonnát és sertéshust a magyar állam területéről a külföldre csak igazolvánnyal lehet szállítani: az igazolványokat az Országos Gazdasági Bizottság állítja ki.

Esterházy Miklós herceg, a ki már több ízben adta fényes tanujelét ember-szeretetének s hadban levő tisztviselői, alkalmazottjai s cselédjei hozzátartozóiról kezdettől fogva gondoskodik, most itthon maradt tisztviselőin s alkalmazottain is segít, midőn a nagy drágaságra való tekintettel a magasabb tisztviselőknek fizetésüknek 20%-át, a közepeseknek 25%-át, a kisebbeknek 30%-át, a gazdasági cselédeknek pedig járandóságuk 50%-át adja drágasági pótlék címén.

A városi pénzügyi-bizottság csütörtökön ülést tartott s indítványozta, hogy a soproni pusztai bérletére vonatkozó ajánlattevők közül első sorban Ganzoni Pál-ét vegyék figyelembe, a ki 18.000 K-ára emelte föl ajánlati összegét s mint kitűnő gazda bizonyára töle telhetően mozdítja elő ezt az ügyet. A városi toloncoltak élmezési díját 60 fillérről 80 fillérré emelik föl. A déli vasúttal szemben fölállított fertőtlenítő barakokat a város a katonai kincstárnak ajánlja föl 10.000 K átvételi árért. Ha a katonai kincstár 3 éven belül visszabocsátaná a város rendelkezésébe, ez 4000 K-át megtérít. A soproni atlétikai klubnak 240 K-t, a Lerch Egon-féle szoboremlék részére 100 K-t, a Sopronbánafván létesítendő hadi emlékre 2000 K-t szavaznak meg. A bérkocsitulajdonosok kérelmére a fuvardíjak 50%-kal való fölemelését javasolja. Németh István, a polgármester huszárja, egészségének helyreállítására 150 K rendkívüli segítyt kap. Egyes tisztviselők és alkalmazottak drágasági pótlék nyújtására vonatkozó kérvényeinek elintézését egyelőre függőben tartják, míg a kormánynak az állami segélyezésre vonatkozó intézkedése ismeretes lesz.

Öngyilkosság. Schlakovitz József, a Szélmalom-utcában lakó cipésmester, tegnapelőtt lakásában fölakasztotta magát. Október 13-án már megkísérelte az öngyilkosságot, de akkor még jókor érkezett felesége megakadályozta. Most azután mégis végrehajtotta bűnös tettét.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítetek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Itthonmaradottaknak Hadbavonultaknak Sebesülteknek

nagyon alkalmas az **Egresits Erzsébet** által írt horvát nyelvű ének- és imakönyv. A könyv tartalmaz 63 éneket és imát, szintűgy litániákat különféle háborus alkalmakra. Ezen keménykötésű könyv egyúttal becses emlékül is szolgál.

SPOMINAK

na 1914. i 1915. leto kad je vas svit
va oružju i strašnom boju stal.

*

JACKE

na duhovno batrenje našega ljuctva,
spisane krez

Elisabetu Egresits

iz Koljnofa.

Četerta izdanje.

Ára 50 fill. Vidéken portóval 60 fill.

Megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett:

PIRI ÉS SZÉKELY-cégnél
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva
d. e. fél 9-től 12-ig,
délután 3-tól 5-ig.

Fiók: Ruszt

Ferenc József-tér

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonök

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbízások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás.
Safekasszák bérbeadása.